

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ: Εἰκόνες καὶ σκηναί: Ἡ θάψις τοῦ μαρμαροῦ, ὑπὸ Μ. Μητσάκη. — Ποιήσις Α. Παράσχου. — Ὁ πρῶτος ἔως μυστηριώδης. Μεταφράσις Π. Φέρετου. — Δεκάμετρον, ὑπὸ Καίτη-σκόπου. — Αἰσιετικά ἰνυμήματα, ὑπὸ Θ. Βελιανίτου. — Ἀρτίο-κέρδεια, διήγημα Ernest d'Herv. — Παίγνια τῆς τέχνης. — Εἰκό-νεις: Π. Καλλιγῆς. Ἀποθέρεσις Κοπεϊδῶς. I. T. Ἰωάννου. Καλ-λιόπη Σαγιά. Τραυματοῦς Πανίτου. — Ὑψὺ τῶν Ἀθηνῶν. — Νεώ-τερα. — Βοτράναια. — Συμβολαί. — Στιγμαὶ τέχνης. — Γράμματα. ΕΙΚΟΝΕΣ: Π. Καλλιγῆς. — Ἰωάννης Γ. Ἰωάννου. — Τραυ-ματῶς Πανίτου. — Καλλιόπη Σαγιά. — Λίανη Ὑλίκη. — Ἐρ-καίνια Κοπεϊδῶς.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ

Η ΘΑΨΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

Μὲ τεθραυσμέναν κνήμην ἐκ τοῦ γό-νατος, ἠκρωτηριασμένους ἀπὸ τῆς ὠλένης τοὺς βραχίονας, κατὰκειται ἐν τῷ μουσεῖῳ ὁ ἀρχαῖος ἔθνηος. Ἡμικλινὴς ἐπὶ τοῦ δεξιῷ πλευροῦ, στρέφων μικρὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν κεφαλὴν, ἀπλοῦται κατὰ μῆκος ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βάθρου του, καὶ φαίνεται ὡς νὰ προσ-δλέπῃ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα του. Ἄρτιος κατὰ πάντα, ὁ κορμὸς αὐτοῦ, ἐκτείνε-ται, πάλλευκον ὄνειρον κάλλους καὶ εὐ-ρωστίας. Τῆς γλυκείας ὡς κόρης καὶ ἀρ-ρενωπῆς ὡς ἥρωος μορφῆς τὴν ἐλαφρὰν ἐπαρσὶν ἀνέχει τοῦ ἐξαισίου τραχήλου ἡ εὐγραμμος χάρις. Εὐρεῖαι φεύγουν ὀπίσω, ἀπὸ τοῦ ἠρέμα καμπτομένου αὐχένος, αἱ ἰσχυραὶ ὠμοπλάται, ἐνῶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὀγκοῦνται τὰ στήνα, ρωμαλέα, ἐντονα, μὲ προεξέχοντας καὶ σφριγῶντας τοὺς μαστοὺς, ὡσεὶ ὑπεγεγρόμενα ἐκ τοῦ πλου-σίου χυμοῦ, τοῦ κυκλοφοροῦντος μέσα των. Ὑπὸ βαθείας αὐλακὸς τεμνομένη κατὰβαίνει ἡ ράχις, μακρά, εὐθυτενής, περιβάλλουσα τὴν μαντευομένην ὑπὸ τὸ δέγμα κανονικωτάτην τῶν ὀστέων διά-πλασιν καὶ τὴν ἀδιάσπαστον σύνδεσιν. Λεπτὴ, μὲ τὰς πλευρὰς συμπλεκομένης πρὸς ἀλλήλας ἐν ἀρμονικῇ διαδοχῇ, γλα-φύρα, κολποῦται ἡ ὀσφυς, μαλακῶς με-τάγουσα, ἀπὸ τῶν στένων τὴν ἀνδρώδη ἐντασιν, πρὸς τῆς ἀναβαλλούσης καὶ παλ-λομένης σαρκὸς τῶν νώτων τὴν ἐπαφρό-διτον εὐμορφίαν, καὶ τῶν ἰσχυίων ἡ τῶν λαγόνων τὰ εὐρυθμα θέλγητρα. Ἀναλάμ-πει, στίλβουσα ὅλη, ἀνελπισθίτως πτυ-χουμένη ποῦ καὶ ποῦ, ἡ ἀδρὰ συγχρόνως καὶ σύμμετρος γαστήρ, ἐν μέσῳ τῆς ὀ-ποίας, ἠδύτατα, μόλις διαφαινόμενος, προσμειδιᾷ ὁ ὀμφαλὸς, καὶ ὑψ' ἦν, ἀκά-λυπτον, ἐλεύθερον, παμφαές, ἐκπαγλόν, ἐγείρεται τῆς ἥδης τὸ θεῖον κράτος. Τόλ-μηροί, εὐτορνοί, ἀκμαῖοι, στρογγυλοῦν-ται οἱ μηροί, ἴσοι καὶ λεῖοι βαίνοντες πρὸς τὰς τεταμένας ἰγνύς. Ἀπὸ τῶν ὤμων, ἐκατέρωθεν, ἐκ παραλλήλου τῷ κορμῷ, ἐκφέεται τῶν βραχιόνων ἡ νευ-ρώδης δύναμις, ἐφ' ὧν κυρτοῦνται ἀγε-ρώχως οἱ μῦνες, κεχωρισμένοι ἀφ' ἐκά-στων εὐκρινῶς, καὶ συνεχόμενοι ἀρρή-κτως ἐντοσούτῳ, ἥσυχον, γαλήνιον, ὡσεὶ ἀναπαύομενοι ἐν πεποιδῇσι ὑπερτάτ' εἰς ἑαυτοὺς. Ἀλλ' ὅπου διὰ τοῦ ἀγκῶνος ὁ πῆχυς θὰ ἀνεπορποῦτο πρὸς τὸν βρα-χίονα στερεῶς, ὅπου τῆς κνήμης ἡ θε-σπεσία καμπύλη θὰ συννηρόζετο πρὸς τὴν θρασεῖαν εὐθύτητα τοῦ μηροῦ, ὡσεὶ πληγὴ ἀνώμαλος καὶ βαθεῖα, μὲ ἀπότομα τὰ προέχοντα χεῖλη, μόνη δεικνύει ποῦ θὰ ὑπῆρχαν αἱ στιβαραὶ χεῖρες, αἱ δεξιῶ-τатαι νὰ ῥίπτουν τὸν δίσκον ἢ νὰ κατὰ-γουν τὴν πυγμὴν, οἱ εὐπετεῖς πόδες, οἱ

προσφορώτατοι διὰ τὸν δρόμον ἢ ἀνυ-πέροβλτοι εἰς τὸ πῆδημα. Ὡς δι' ἀγνώ-στου παλάμης, ἥτις νὰ ἀνεμέτρησε τὸ κτύπημα, ἥτις νὰ προδιέγραψε τὸ ἀδί-κημα, τὰς ἀφήρησε κατενεχθεῖσα, κ' ἐλ-λείπουν ἀποτετηγμένα. Ὅλον τὸ λοιπὸν σῶμα του, ἀθικτον, ἀνέπαφον, ἐμψυχον, ἐμφανίζετο, ὡδὴν πρὸ μιᾶς στιγμῆς ἐτι νὰ ἐλαβε τῆς ὑπάρξεως τὸ δῶρον, νὰ ἐνεφυσήθη τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς. Ἀπὸ τῶν σκελῶν μέχρι τῆς κόμης, ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τῶν ἰγνύων, τίποτε δὲν ἀμαυρόνει τοῦ θαυμασίου κορμοῦ τὴν αἰγλὴν, τίποτε δὲν μαινεῖ τὸ γόντρον τῆς λαμπρᾶς ὄψεως. Οὐδ' ἡ παραμικρὰ προστριβή, οὐδὲ τὸ ἀπλούστερον ρήγμα, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἀπώλεια, ζημοῖ τοῦ νεα-νίου τὴν θαμβοῦσαν παράστασιν. Ἀλλὰ, μοχθηρῶς διακόπτουσα τὸ πάλλευκον ὄνειρον, ἐξεγείρουσα βιαίως τὸ ὄμμα ἀπὸ τῆς ἀδρᾶς μέθης του, τῶν βραχιόνων ἡ πληγὴ προβάλλει, καὶ τῶν μηρῶν χαίνει τὸ τραῦμα, ἀνηλεές καὶ ἀπαίσιον. Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι κρυφὴ μοῖρα, μυστικὴ νέ-μεσις, ἢ αὐτὴ φθονήσασα τοῦ ἀπαρμιλ-λου σώματος τὴν τελειότητα, ἢ ἀντιζή-λου ὑπηρετοῦσα τὸ ἄγριον μῖσος, ἐπίτη-δες ἐπέθηκεν αὐτῷ τὴν βαρεῖαν καὶ ἀδυ-σώπητον χεῖρά της, καὶ ἐκεῖνο μὲν ἀφῆ-κεν ἀλώρητον ἀπὸ σκοποῦ, κατέκοψε δὲ μόνον τὰ ἄκρα του, ὡς διὰ ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἰσχὺν τῆς κινήσεως, νὰ τὸ καταδικάσῃ εἰς τὴν οἰκτρὰν τύχην νὰ σύρεται εἰς τὸ ἐξῆς, πάγκαλον ἀλλὰ κο-λοσόβον, νὰ βλέπῃ ἑαυτὸ ἐν ἀδρανεῖα, νὰ εἰκονίζῃ ἅμα τὴν ὑψίστην ὠραιότητα καὶ τὴν ὑψίστην ἀσχημίαν. Κεῖται οὕτως ἐκεῖ, ὁ νέος, ἀδυνατὼν νὰ ἀνεγερθῇ, ἀνί-κανος νὰ στηριχθῇ εἰς τὰς χεῖρας του, ἀνίκανος νὰ σταθῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ὡς ἀνάπνους ἐπὶ κλινῆς νοσοκομεῖο. Πρὸς τοῦ σώματός του τὴν ἀσπίλον τὴν λευκότητα, πενθίμως ἀντιτίθεται ἡ μελα-νότης τοῦ ὑποστηρίγματος, καὶ ἀριθμὸς ὀπλοῖ ὑπ' αὐτὸ τὴν θέσιν, ἦν κατέχει ἐν τῷ ἰδρύματι. Διὰ τῶν ὑέλων τῶν ὑψηλῶν παραθύρων καταπίπτει ἀμυδρὸν τὸ φῶς, σκορπίζον σκυθρωπὴν λάμψιν. Γύρω του, σύντροφοι ἐν τῇ συμφορᾷ, ὡδὴν νὰ ἐσώ-ρευσε καὶ αὐτοὺς ἐκεῖ, παρομοίας κατὰ-ρας θύματα, οἰκτρὰ τῆς ζωῆς ἐρείπια, ἡσυχίαν ἀπὸ τῶν παθῶν ζητοῦντα, λεί-ψανα ἀναλόγου βίου, ἡ αὐτὴ μοῖρα, εὐ-ρόντα ἄσυχον ἀπὸ τῶν θυελλῶν πολυτα-ράχου ὑπάρξεως, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐπὶ τῶν μελανῶν ξυλίνων βάθρων των, ὡς ἐπὶ κλινῶν, ἀπαραλλάκτως ἐξαπλοῦν-ται, πληροῦντα πάντα τὸν χώρον, κυλλὰ ἢ χωλὰ ἢ κατεαγῶτα ἢ συντεθλασμένα παντοίως, χειρουργεῖοι εἰκόνα παριστών-τα, ὡς ν' ἀναμένουν θὰ ὑπέθετες τὸν μέλλοντα νὰ θεωρήσῃ τὰς πληγὰς των, πλεῖστ' ἄλλα σώματα καὶ πλεῖστοι ἄλλοι κορμοὶ ὡς αὐτοῖς. Ἐν τῇ διαψύχῳ ἀι-θοσίᾳ μὲ τὸ πλακόστρωτον ἐδαφός, ἡ σιγὴ εἶνε ἀπόλυτος, καὶ ἀρρητος μελαγ-χολία βασιλεύει. Καὶ ἡμικλινὴς ἐπὶ τοῦ δεξιῷ πλευροῦ, στρέφων μικρὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν κεφαλὴν, ὁ ὠραῖος ἔθνηος, φαίνεται ὡδὴν νὰ προσδλέπῃ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα του, καὶ ὡς ἀδιόρητον νέφος θλί-ψεως νὰ σκιαζῇ τὴν καλὴν του μορφήν,

τὴν ἀρρενωπὴν καὶ γλυκεῖαν. Ἀ! δὲν ἐφαντάζετο βεδαίως ποτὲ τὴν τύχην αὐ-τὴν, ὅταν, θριαμβευτὴς μεῖραξ, περιῆγεν ἀνὰ τὰς στοὰς καὶ τὰ γυμναστήρια τῆς ἀρχαίας πόλεως τὴν ἀφ' αὐτὸν δόξαν τῶν ἀμέμπτων μελῶν του. Δὲν ἐφαντάζετο βεδαίως ποτὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν, στεφανηφόρος ἀθλητὴς, ἐβαλλεν ἐν τῷ Σταδίῳ τὸν λίθον, ἢ ἐνίκη τὴν πάλην, ἢ συνωμίζει τοῖς φιλοσόφοις, ἢ ἀνύορχετο εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἄγων τὰς ἱερὰς πομ-πὰς. Δὲν ἐφαντάζετο βεδαίως ποτὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν ἐξήρχετο ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ γλύπτου του, κ' ἐξήστραπτεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του, ὑπὸ τὸν ἀναπε-πταμένον ἀττικὸν οὐρανόν, ὑπὸ τὴν πλήρη λάμψιν τοῦ ἡλίου, φηρῖσσαν ὅλος ἐκ ρώμης καὶ ἀλκῆς. Καὶ δὲν ἐφαντά-ζετο, — ἤ, βεδαίως ποτέ! — τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν, θνητὸς αὐτός, ἀπετίθετο ἐν τῷ ναῷ, μέλλων νὰ ὑποτυπώσῃ τοῦ Ἀ-πόλλωνος ἢ τοῦ Ἑρμοῦ τὸ ἀθάνατον εἰ-δωλόν. Καὶ ὡς ἡττημένος μαχητὴς, μὲ τεθραυσμέναν κνήμην ἐκ τοῦ γόνατος, ἠκρωτηριασμένους ἀπὸ τῆς ὠλένης τοὺς βραχίονας, ἀπλοῦται κατὰ μῆκος ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βάθρου του. Ἀκίνητος, μὲ στα-θερὰς τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων του, πε-ριάγει ἐντοῦτοις θὰ ἔλεγε τὸ βλέμμα του, ἀπὸ τῶν νευρωδῶν ὤμων εἰς τοὺς εὐτόρνους μηρούς, ἀπὸ τῆς κολπουμένης ὀσφύος εἰς τῶν στένων τὴν προβολὴν, ἀπὸ τῶν νώτων τὴν παλλομένην καὶ ἀ-ναβάλλουσαν σάρκα εἰς τῆς γυνῆς ἥδης τὸ θεῖον κράτος. Καθὼς κάμπτεται ἐλαφρῶς τὸν αὐχένα, ἐτάζει θὰ ὑπέθετες τὸν κορ-μόν, καὶ μελετᾷ τοὺς μῦνας, καὶ ἐπι-σκοπεῖ τὴν ὅλην του κατασκευὴν. Καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἐν τῇ λανθανού-σῃ περιπλανήσει του, τὸ βλέμμα αὐτοῦ φαίνεται ὡς νὰ προσκολλᾷται βαρὺ, καὶ εἰς τῶν γονάτων τὰς ἀποτόμους πληγὰς, καὶ εἰς τῶν ἀγκῶνων τὰ τραχέα τραύμα-τα. Καὶ παρατηρῶν αὐτὸν ἐπὶ μακρόν, μὲ τὸ ἀδιόρητον νέφος τῆς θλίψεως ὅπερ καλύπτει τὸ μέτωπόν του, νομίζεις σχε-δὸν — εἶνε ἡρὰ γε ὀπτική μόνον ἀπάτη; — ὅτι σιγῇ δάκρυ μαρμαίρει ἐνίοτε μεταξὺ τῶν λιθίνων βλεφάρων του...

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΥ

Κ' ἐγὼ ἀχόμῃ ἀγνοῶ ἂν γράφω διὰ κρίνον.
διὰ παρθένον ἢ πτηνόν. ἢ σύμπλεγμα ἀκτίνων ...
διότι, ὅτι ἔξοχον καὶ θεῖον καὶ ὠραῖον.
ὅλα ἐβρίσκονται εἰς Σὲ συννηρόμενα, ὅλα·
κ' εἰς τὴν λευκὴν σου τὴν μορφήν, τὸ μέτωπον
[τὸ νῆον,
τὰ βλέπει τ' ὄμμα ἔκθαμβον ὁμοῦ ἀκτινοβόλα
Καὶ πότε Σὲ καλοῦν πτηνόν καὶ πότε εὐωδιαν,
πότε ἀκτὶνα τῆς αὐγῆς καὶ πότε Ἀσπασίαν...

Εἰπέ τις ἴδοι, ἄγνωστον, μυστηριώδες πλάσμα
συντετριμμένης γαῖρας ψυχᾶς ἂν εἴσαι ἥσμα
ἀκτινοβόλοι ὡς τὸ φῶς τῆς ἀργυρᾶς λυγρίας,
ἂν εἴσαι τῆς αὐγῆς ἀκτίε ἐμπρὸς τῆς Παρυσίας.
Καὶ μένε, μένε ἐμπροσθεν φωτὸς ἡγιασμένου,
λάμψις τῆς γῆς πρὸ τῆς Ἑδέμ, παρθένος πρὸ
[Παρθένου.

Α. Παράσχος